

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

פרשת דברים

תשפ"ג

גיליון 172

א לעבטיגער שפּת

איכה ישבה בדרך

גם לזאת סוללו לנו הצדיקים דרכי רפואה:

אל תישאר בבית, בכדידות הגלותית אפופת העצבות. צא אל ההתקבצות, פתח לבך אל ההתאחדות. זכור: חברים הם מקור אדיר של אור, אבוקה מרובת נרות אשר רב כוחה לגרש את החשיכה.

כה מדבר אלינו רבינו הק' (ליקוטי מוהר"ן ס"א): "...הנפשות הם בחינת אבנים" כמו שכתוב (איכה ד') 'תשתכנה אבני קודש'; וכולם באים ונכללים בתוך הצדיק הדור, שהוא בחינת אבן שתי, ועל ידי זה נמתקים כל הצמצומים כנ"ל. ועל ידי זה שנכללים יחד כל הנפשות... על ידי זה נעשה שמחה, בבחינת אור צדיקים ישמח, כי הנפש הוא בחינת נר, בבחינת נר ה' נשמת אדם וכשנכללים יחדיו נעשה מהם אור, ועל ידי זה נעשה שמחה, בחינת אור צדיקים ישמח".

כאשר מתקבצים יחדיו, נוצר אור. "אור צדיקים ישמח". זו כוחה של אחדות, להאיר אור גדול של שמחה – היפך השפעת העצבות ושברון הלב של הגלות.

או חברותא או מיתותא

רעיון זה אינו רק בגדר מליצה ואמירה נאה. חיים יש בו. זאת היא מציאות חיי היום יום שלנו. כמה כוחות נפש ננסכים כאשר נפגשים עם חברים לדרך ולדעה, שומעים דיבור, הברקה או רעיון, מקבלים חיוך או התעניינות מחבר. הארת פנים מהזולת. כמה תועלת מפיקים מכך.

חברים מעניקים לאדם חיים ממש, פשוטו כמשמעו. כסיפורו של חוני המעגל, שהתעורר לאחר שינה של שבעים שנה, ומשלא הכירוהו בבית המדרש, חלשה דעתו: "אמר רבא, היינו דאמרי אינשי או חברותא או מיתותא" (תענית כג.).

"וזה בחינת מה שאמרו חז"ל או חברותא או מיתותא, כי עיקר החיות הוא ע"י אהבת החברים, שע"י זה מאירים זה בזה ומתנוצץ המוח שבו עיקר החיות בחינת תחית המתים, כי עיקר החיות הוא אהבה ושלום..." (ליקוטי הלכות ברכות הראיה א')

צא מבדידות!

הבה ניתן דעתנו לאותה קריאה גדולה המנסרת בחלל לבו של יהודי בימי האבל המרים הללו: אל נא תשב בדרך, מכונס בתוך מרירותך. צא והתלכד עם נפשות ישראל, באהבה ואחוזה. צא ותקן את סיבת החורבן. לקט וכנס את האבני קודש המאירים אל תוך בנין הקדושה.

גדולה לגימה שמקרבת" (סנהדרין קג:). כל פעולה של 'יחד' מקרבת את האדם לקונו, לדעת הצדיק, ליעודו ושמחת לבו – ומקרבת את בנין גאולתנו ופדות נפשנו, של רבים כיחידים!

שירת הפרשה

פמה קשה היא הבדידות
וכמה מעלות טובות יש לאחדות

תשתפכנה אבני קודש בראש פל חוצות
האבני קודש לנפשות ישראל רומזות.

בעוון שנאת חנם בגלל זה באנו לרצות
האבני קודש נפלו בגלל פרוד הקבבות.

עוד אבנך את חרפך בזכות קרוב הנפשות
ותחת הפרוד והמתוק בלא האחדות והבדיקות.

ברגעים הכואבים ביותר בשנה, אנו יושבים על הארץ, אבלים וחפווי ראש, כשמעלי בד לרגלינו – וקוראים את מגילת איכה, הפותחת בפסוק: "איכה ישבה בדרך".

כך פותח ירמיהו הנביא את קינת הקינות על צער חורבן ירושלים – בכדידות, במצב של 'היות האדם לבדו', אותו מגדירה התורה, כ'לא טוב'. ה'לא טוב' הזה, שכל כולו בדידות ופירוד, התרגש עלינו אי אז, לפני קרוב לאלפיים שנה, כאשר כשלונו בעוון הפירוד (יומא כג) – וממשיך להשליך ולהשפיע עלינו עד היום הזה. נכון. הכל סביב נראה מושלם. העולם מלא שפע גשמי. עיניים גשמיות תמהות ואינן מבינות: ה'זאת תיקרא גלות. בדיוק כרגע המגשש של ה'משנה למלכות' עם 'בת המלך' האבודה – המלך בעטרה, המובא מספר 'סיפורי מעשיות' שסביבו 'כמה חילות, וכמה משוררים בכלים לפניו, והיה שם נאה ויפה מאד... רעש גדול ושמחה' – אבל בת המלך מגלה את אוזניה כי 'כאן, המקום הזה, הוא לא טוב'.

כי כאשר יש פירוד לבבות, ריחוק ובדידות – לזאת יקרא 'לא טוב'. לזאת יקרא 'חורבן הבית'. לזאת יקרא 'גלות השכינה'.

אבני קודש בראש כל חוצות

ברם, רבינו הק' על פי דרכו, אינו מניח ליאוש לחלחל אל הלב. אינו נוהג לנו לשקוע במחשבות פסולות על מה שהיה ואיננו, ומכוון אותנו תמיד להביט קדימה, אל התקווה הצפונה בעתיד, את תפקידי התיקון שעדיין מסורים בידינו.

"והנה, מה שעבר אין. פי כבד נשךך בית מקדשנו. אך קצת, קשה יתברך מצפה לשוב אלנו ולחזור ולקנות בית מקדשנו, ראוי לנו שלא לעצב, חס ושלום, בגין בית המקדש. רק להשתדל בבנינו" (ליקוטי מוהר"ן תנינא ס"ז).

ומהי הדרך "להשתדל בעניינינו"? כחורבנו כך תיקונו!

אם מהות החורבן הוא פירוד הלבבות – שנאת חנים התיקון הנגדי הוא – להרבות באחדות הלבבות, באהבה פנימית וכנה. כשאנו מתחזקים בצוותא חדא – יש בכך תיקון לפגם החורבן. 'תשפכנה אבני קודש בראש כל חוצות' – זועק ומיילל הכותב באיכה (ד', א), ומפרש רש"י כי 'אבני קודש' המה 'בנים המאירים כאבנים טובים'.

אבני קודש אלו, אינם אבנים דוממים גרידא, מסמלים ורומזים המה על נפשות ישראל קדושים שנפלו מבניין המקדש, ומשתפכים בראש כל חוצות. 'הנפשות הם בחינת אבנים, בבחינת 'תשפכנה אבני קודש בראש כל חוצות' וכו', והבחים זה בחינת כי בימי בית הפילה" (ליקוטי מ"ח ב).

אותם אבני קודש אשר נפלו ומעוד, אינם עומדים על מקומם. שרויים בגלות. ב'שלא כסדר'. בהרגשה שאינם ממלאים את תפקידם ויעודם. אולם לבם כמה להתחבר מחדש, להיכלל שוב בקירות הבית, להשתלב מחדש בבניין המקדש, להתאים עצמם לעוד אבנים נוספות, להשתלב בהיכלו של כהן גדול, בהיכלו של צדיק – להתאגד יחד במקומו האמיתי והראוי, בבית מקדשנו, בית תפילתנו.

גם בתוככי הגלות הקשה הזו, בתוך קשיים ומיצרים, סלול לפנינו נתיב של אור המלמדנו כיצד לנער את נפשנו מן העפר, מתוך השראה של שמחה, תוספת קדושה, קירבת ה', שלום ואחוזה... והדרך הזו היא דרכה של אחדות הלבבות, כאיש אחד בלב אחד. זו היא הדרך להגביה ולרומם את אבני הקודש, לבנות משכן לשכינה.

הנפשות הם בחינת אבנים

מי מאתנו אינו משתוקק לחוש מעט אורות מאופל? מי איננו שואף לשמחת חיים, אשר הינה ערך כה נצרך בדורנו, דור שהעצבות והקיריות ויבושת הנפש תכסה פני ארץ?

פניני פרשה

"אלה הדברים" (א א)

בדברי תוכחתו של משה רבינו בכאן, אסמכתא לדברי המשנה באבות (ד י"ח): **שלא לראות את חבירו בשעת קלקלתו**. ובפירוש הרע"ב ע"כ: **כשנתקלקל בחטא לפי שהוא מתבייש מכל אדם**. וזאת אנו רואים בכאן שמשו רבינו הוכיחם רק לאחר זמן ובדרך רמוז, כמובא במפרשי התורה.

"אלה הדברים" (א א)

בדברי ה'אור החיים' שמשו רבינו הוכיחם ל"ו יום קודם הסתלקותו הרמוז בתיבת 'אלה' - שהוא גימטריא ל"ו. ובספר 'תולדות האדם' ע"פ דברי 'הזהר', שארבעים יום קודם טפירת הצדיק נשמתו עולה למעלה ופועל כל מה שצריך לכלל ישראל. ולכך משה רבינו הוכיחם דווקא **במ' יום קודם פטירתו, שאז הוא התכלל בבחינת אין סוף**. עי"ש.

ויש לומר בדבריהם: שר"ת וס"ת ה'דברים' הוא 'מה' בחינת ביטולו של משה **לאין סוף**. ואותיות הפנימיות הם: 'דב'ר' מלשון מנהיג ומושל כמובא (סנהדרין ח). 'דב'ר אחד לדור', הרמוז על משה רבינו. ויעויין בליקוטי מוהר"ן (ד): עה"פ 'והאיש משה עניו מאד' שהיה בבחינת 'אין', וביטול לאור אין סוף.

'אחד עשר יום מחורבן דרך הר שעיר' (א ב).

ע"פ המובא ב'הקטורת' הם בחינת בירורים (כתבי האר"י, ליקוטי מ"ז ב, ועוד) וזהו 'אחד עשר יום מחורב' - שבו ניתנה תורה, ליקדש ברנע' שמשם נשלחו המרגלים והחל הבירור של כניסתם לארץ ישראל. ובליקוטי מוהר"ן (תורה ל"ה) מחבר ענין בירור הניצוצות הקדושים שבי"א סממני הקטורת למצוות שניצטוו בכניסתם לארץ ישראל, והא אחד עשר ימים אלו היו בדרך לכניסתם לארץ ישראל. ויעויין בדברי האר"י (ליקוטי דברים צ"א) על הבירור של 'אחד עשר יום דרך הר שעיר', בסוד מלכי אדום, וי"א ריעות עיזים.

"הואיל משה באר את התורה הזאת" (א ה)

בדברי רש"י: 'הואיל' לשון 'התחיל'. רמז על דברי תורה שיש להתחיל בה בכל פעם מחדש. וכמובא בדבריהם (ספרי ו): **שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים**. וכמובא בליקוטי מוהר"ן (ע"ב): עה"פ 'היום אם בקולו תשמעו'.

ואפשר להוסיף 'הואיל' גימטריה" ב"ן, וידוע ששם ב"ן מאיר בעולם העשייה, וזהו: "הואיל משה באר את התורה", שהאיר לנו את התורה בעולמנו אנו, עולם העשייה.

"הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר" (א ה)

בפרש"י: 'בשבעים' לשון 'ואפ"ל ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ק"א) שבכוח עמל התורה מכניסים רעה של הע' לשונות העליונים. 'באר את התורה' - בשבעים לשון, שנתעלה בקדושה - כל ה'שבעים לשון' ע"י התורה.

"טרחכם ומשאכם וריבכם" (א י"ב)

'עבירה גוררת עבירה', בראשית: 'טרחכם' - טורח המצוה' - בעשייתם בעייפות וחלישות. לאחמ"כ

המשך פניני פרישה

'משאכם' – משא העוונות, וכמובא בליקוטי מוהר"ן (ז ב) על עול משאת העבירות של בני ישראל. ולבסוף: 'ורביכם' - הוא השטן והוא המקטרג (בבא בתרא ט"ז): – שרב את ריבו בקטרוגו על העבירות.

"אחינו המסו את לבבנו" (א כ"ח)
חלישות הדעת הבאה דווקא מאחינו, מחברים שהשפעתם רבה, וכמובא ברמב"ם שיש להתרחק מחברים רעים, והשפעתם על האדם וב'שיחות הר"ן' (פ): בני אדם יש להם כוח למנוע ולהסית את האדם יתור מן היצר הרע. כי היצר הרע אין לו יכולת רק כפי כוחו כפי בחינת היצר הרע מאיזה העולם שהוא. אבל האדם הוא כללי, שכלול מכל העולמות. וזהו: 'אחינו – המסו את לבבנו', שהמסו את לבבנו – בא מאחינו, מחברים, מבני אדם.

"ה' אלוקיכם ההולך לפניכם הוא ילחם לכם" (א ל)
בדברי הישולחן ערוך' (סימן א א) 'שיותי ה' לנגדי תמיד הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים, ובדברי המשנה ברורה בשם האר"י: שיצייר יתור שם הוי"ה לנגד עיניו, וזה תועלת גדולה לעניין יראה. וזהו: 'הוי"ה אלוקיכם ההולך לפניכם' שיצייר שם הוי"ה – לפניו, נגד עיניו, ובכך – הוא ילחם לכם' שזוכים ליראת ה' ולהתגברות על היצר. כמובא שם.

"אעברה בארצך בדרך בדרך אלך" (ב כ"ז)
ב' פעמים: 'דרך', ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן (תורה ו) עה"פ: 'הנותן בים דרך' בעניין הבקיות ברצוא ושוב, שיש לעבוד את השי"ת בעת עליה ובעת ירידה, דבעת עליה ישנו לדעת: 'אם אסק שמים – שם אתה', שעניין השי"ת – שם, רחוק מעמנו. ובעת ירידה ישנו לדעת: 'ואציעה שאול הנד', שהשי"ת נמצא עמך.

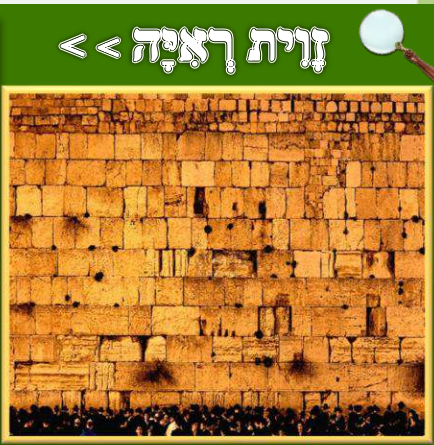
וזהו 'אעברה בארצך' – כ'שעוברים בארצות' זה העולם, יש לדעת שישנו ב' בחינות דרך, לעת עליה ולעת ירידה, ותמיד להתחזק בה', וזהו ב' פעמים 'דרך'. ואפשר להוסיף; שהר"ת של 'אעברה' הוא: א' כתחילתו של הפסוק: 'אם אסק שמים שם אתה' – עת עליה. והס"ת הוא באות ה', ע"י הסיפא של הפסוק: 'ואציעה שאול הנד', שהקב"ה נמצא עמך גם בעת ירידה, שזהו ה'נד'. והתיבות האמצעיות הם 'עבר' שעל האדם לעבור בכל אלו הדרכים ולהתחזק בדרכי עבודתו ב"ה.

"אחל תת פחדך ויראתך על פני העמים... אשר ישמעו שמעך ורגזו וחלו מפניך" (ב כ"ה)
ת'ת' במילואם: ת"ו, ת"ו, ת"ו. בגמיטריא: 'שמונה מאות שלושים ושנים' כנגד מספר שנים של קיום ב' בתי מקדשות. - ארבעה מאות ועשרים – בית ראשון. ארבעה מאות ועשר - בית שני. ועוד ב' הרמוז על ב' בתי מקדשות, שהיה אז יראת עם ישראל על כל העמים, וזהו: 'אחל ת'ת', המרומז כאן ב' בתי מקדשות, ובהמשכו של כתוב: 'פחדך ויראתך על כל העמים... אשר ישמעו שמעך ורגזו וחלו מפניך', וככתוב (איכה ד י"ב): 'לא האמינו מלכי ארץ וכל יושבי תבל כי יבא צר ואויב בשערי ירושלים'. ובמדרשי חז"ל, על יראת העמים בזמן שבית המקדש היה קיים.

"ונלכד את כל עריו בעת ההיא" (ב לד)
ערי' גמטריא ר"פ – פ"ר דינים'. 'בעת ההיא' שנמתקים ע"י זמן של 'עת רצון' שהוא 'חצות לילה' כמובא באריכות בדבי הזוהר הק'. ואפשר להוסיף; 'בעת' גמטריא 'חצות לילה', שאז נמתקים הדינים, וכמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (קמ"ט): 'חצות הלילה מסוגל כמו פדיון. וזהו: 'ונלכד את כל עריו' שנמתקים ונלכדים הפ"ר דינים, ע"י 'בעת ההיא' – חצות הלילה.

ויעוין בשער המצוות (חוקת) שבבית המקדש נמתקו פ"ר הדינים ע"י הפרה אדומה. ענין המתקת פ"ר דינים ע"י בית המקדש – תיקון חצות – כדברינו.

"כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה".
נזכור:
הקושי באבלות מביא אותנו בעצם לשמחה ולתקווה טובה.

זוית ראיה <<

סיפורים מאירים

סיפורי פרישה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"צ

"טוב הדבר אשר דברת לעשות" (דברים א י"ד)

עצתו של רבי נתן לסוחר שירד מנכסיו

כיה זה אחד מידידי נעוריו של רבי נתן מברסלב, שהתחתן בשעה טוב בעיר מאהלוב, השתקע בעיר לאחר תחונתו ועסק גם במסחר לפרנסתו.

אך בד בבד בעיסוקו במסחר, התחיל להתנהג בגדולות כמנהגם של סוחרים רבים, ונכנס לחובות כבדים - בכדי להגדיל את הונו ורכושו. אך לא ראה עין יפה בעמלו ולא הצליח בעסקיו, וכך החל לרדת מטה מטה, עד שיה הוזמן נשאר בחוסר כל למחית, וזאת לבד מהחובות הרבים שהצטברו לסכומים גדולים, ולא היה ביכולתו לשלם את החובות.

ברוב יראה ופחד מהבעלי - חובות ברם מעירו, בחשבו; שיימצא לו מקור פרנסה במקום אחר, וכך לאט לאט גם יוכל לסלק את חובותיו.

כשברח מעירו מאהלוב - עבר דרך העיר ברסלב, וזכר, שיש לו בעיר ידיד נפש, הלא הוא מוהרנ"ת, אי לכך פנה אל ביתו של מוהרנ"ת. שקיבלוהו בסבר פנים יפות כמו שמקבלים אורח הבא ממרחקים, והציע לפניו ארוחה לאכול, תוך כדי שהתעניין בשלומו ומצבו.

האורח החל לספר למוהרנ"ת את כל אשר אירע לו במסחרו, ולכך לא מצא עצה מה לעשות, והחליט לברוח, כמנהג לווים רבים שאין להם במה לשלם את חובותיהם. והוסיף לספר לרבי נתן שדעתו עתה לנסוע לאיזה מקום, שיש לו שם קרוב משפחה, איש אמיד, והוא מקווה שיעמוד לו לעזרה בעת צרתו לתת לו משרה וכדומה, בכדי שיוכל לסלק את חובותיו הרבים.

כשסיים לספר את כל סיפורו, התבט מוהרנ"ת ואמר לו: בוודאי אתה בצרה גדולה, אבל עתה אינה עצה: "אתה תבוא לקרובך והכרת פניך תענה לו על שפל מצבך, תכף יראה לך אותות אי רצון מביאתך אליו, וגם את ידו הריקה יקמץ לתת לתוך ידך, ועם אמירת "שלום עליכם" בשפה רפה, וישיט לך את ראשי אצבעותיו, ואולי ייתן לך לסעוד אצלו סעודה אחת או שתים, ועל לינת לילה אני מסתפק, אם יתן לך אצלו, ואולי גם שם בבית-המדרש לא יתנו לך מקום ללון... שבמקום שאין מכירין אותך, יש הצדק לחשוד אותך לגנב, ואין זה עצה כלל וכלל".

והוסיף לו מוהרנ"ת, באמרו, עצתי: "אנטלויפן נאר צום אייפערשטן", "לברוח זה רק לה", לכך תשוב לעירך מאהלוב ואל תפנה לביתך, אלא המשך ישר לבית-המדרש, ועיקר בית - מנוס שלך יהיה רק תורה ותפלה, ושם בעירך מכירים אותך היטב, שאין אתה גנב, חס ושלוס, ואדרבא הינך ידוע כסוחר נכבד, שמעמד במסחרו, ובאונס נעשה בעל חוב ויורד מנכסיו ומחוסר פרנסה. והשמש מבית-המדרש אדרבה יקבלך בכבוד גדול, וגם ידאג לך לסעודות, ועוד יתן לך כר מראשותיך. וכשיודע הדבר לאשתך וקרובי משפחתה, הם יבואו אליך בצעקות וקולות, ובטענות הנשמעות, לא תענה להם דבר, ואחת יהיה לך רק: השתיקה. וכשתנהג כך, בטוח אני, שהי יהיה בעזרת רוב הימים.

דברים אלה, שיצאו מלב צדיק ואוהב נאמן, נכנסו ללב ידידו, וכן עשה, ומעיר ברסלב שב למאהלוב והלך ישר לבית-המדרש, וישב שם על התורה והעבודה. והכל היה, כמו שאמר לו מוהרנ"ת, השמש שכראוהו קיבלו בסבר פנים יפות וקרבו בכל מיני התקרבות, ואחר איזה ימים באו לבקרו מעיר משפחתו בצעקותיהם וטענותיהם, והוא באחת: "השתיקה יפה".

וכך עברו עוד איזה ימים וכל העיר עם עניין זה כמקרה, עד שכמה ממכריו ואוהביו התעוררו לרחם עליו ועל בני-ביתו ולעשות לו מעמד של פרנסה, וקיבצו סכום כסף ויסדו לאשתו מעמד בשוק עם מעט סחורה, והי היה בעירו, שאשתו התחילה אט אט להצליח, והוא גם-כן יצא לפעמים מבית המדרש לעזור לה במעט לבקר ספרי החשבונות, ועוד, עד שהעסק הלך וגדל והיא נעשתה "אשת-חילי" הבאה פרנסה ברוחה, ועוד נשאר להם לפרוע חובותיהם, עד שחל לאיתנו הקודם. וכתב אחר-כך למוהרנ"ת את כל סיפורו, אשר מדבריו לא ישוב ריקם, ושנתקיימו אצלו דברי מוהרנ"ת במלואם, וביקש ברכה להצלחה ממוהרנ"ת.

"ושבתם איש לירשתו" (דברים ג כ)

אבא, בפרשת שקלים יהיה לוי יצחק משוחרר

היה זה עת ישב רבי לוי יצחק בנדר יחד עם רעו רבי אליהו חיים רוזין - בכלא האימנני ברוסיה הקומוניסטית על עוון הפצת יהדות ועשיית צדקה, היה גר באומן אברך בשם ר' נתן בנו של ר' שכנא שהיה אחיו של רבי אברהם שטערנהארץ, והוא אמר לאביו ר' שכנא:

"אבא, בפרשת שקלים יהיה ר' לוי יצחק משוחרר!"

הוא אמר את דבר חמישה עשר שבועות קודם השיחרור, כלומר ביום המאסר. וכשהגיע יום ששי ערב פרשת שקלים, פנה האב ר' שכנא אל בנו בטרונניה: "נו, נתן, כבר מחר פרשת שקלים, ומתי הוא ישתחרר?"

ור' נתן השיב בנחישות: "אני אומר לך שבפרשת שקלים הוא יצא לחירות!"

ואמנם מספר רבי לוי יצחק, באותו ליל ששי השתחררו, ומיד שלחנו טלגרמה לאומן על דבר השיחרור, וכבר ביום ששי ידעו באומן מהשחרור.

כשהגיע ר' נתן בן ר' שכנא מעבודתו, לא התפעל במיוחד, ואמר: "ידעתי שלקראת פרשת שקלים הם יצאו לחירות!"

לימים סיפר ר' שכנא לר' לוי יצחק אודות חלום זה, שחלם בנו נתן על שחרורו בפרשת שקלים.

מן הספר 'התאבדות' | קינות של תשעה באב

יְקִים יְקִים! נִמְצְאִים אֲנִי בִימֵי "בֵּין הַמְּצֻרִים", קִרְבֵּי מְאוּד לְ"תִשְׁעָה בָּאָב", יָמִים שְׂאֵנו מֵתְאָבְלִים וּמִצְטַעְרִים עַל חֲרָבֵן הַבַּיִת. עִם יִשְׂרָאֵל נוֹהֲגִים בְּאֲבָלוֹת בְּיָמֵים אֵלֶּה, וּמוֹסִיפִים צַעַר עַל צַעַר, כְּשֵׁיט הַלְכוֹת מִיְחָדוֹת אֲשֶׁר נוֹהֲגִים בְּיָמֵים אֵלֶּה, בְּכַדִּי לְהוֹסִיף וּלְהִתְאָבֵל עַל חֲרָבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

הַנְּבִיא בִישְׁעָה אוֹמֵר: "שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָהּ כֹּל אֲהַבְיָה, שִׁישׁוּ אֶתְּהָ מִשׁוּשׁ כֹּל הַמֵּתְאָבְלִים עֲלֶיהָ". מֵאֲפָן לּוֹמְדִים חֲכִימֵנוּ בְּמִסְכַּת תְּעִינֵת: "כֹּל הַמֵּתְאָבֵל עַל יְרוּשָׁלַם זֹכֵה וְרוֹאֵה בְּשִׁמְחָתָהּ, וּמִי שְׂאֵינוּ מֵתְאָבֵל עַל יְרוּשָׁלַם אֵינוּ זֹכֵה וְרוֹאֵה בְּשִׁמְחָתָהּ".

אֲנִי מִתְשַׁבֵּי בְ"תִשְׁעָה בָּאָב" עַל הָאֲנָץ וְאוֹמְרִים בְּצַעַר גְּדוֹל אֶת מְגַלַּת אֵיכָה, וְקִינֹת לְתִשְׁעָה בָּאָב, בְּכַדִּי לְבִטּוֹ אֶת הַשְּׁתַּפְּתוֹתֵנוּ בְּצַעַר גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה. זוֹהִי זְכוּת גְּדוֹלָה עֲבוֹרְנוּ שְׂאֵנו זֹכִים לְהִתְאָבֵל וּלְהִצְטַעַר בְּצַרְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

רַבִּי נִתָּן מְבַרְסְלֵב הַתְּבֵטָא וְאָמַר: "אֵינִי יוֹכֵל יוֹתֵר לְקַרֵּר אֶת לְבִי רַק בְּתִשְׁעָה בָּאָב וּבִימֵי בֵּין הַמְּצֻרִים בְּאִמְרֵת הַקִּינֹת, וּבְכֹל יְמוֹת הַשָּׁנָה בְּתַפְלַת חֲצוֹת".

בְּאִמְרֵת הַ"אֵיכָה" וְהַ"קִּינֹת", אֲנִי יוֹכֵלִים לְשַׁפֵּךְ אֶת לִבְבָנוּ בְּכֹל מָה שְׁעוֹבֵר עַל עִם יִשְׂרָאֵל וְעֲלֵינוּ, זוֹהִי הַזְּמִנּוֹת לְהִצְטַעַר יַחַד עִם כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְלִזְכוּת עַל יְדֵי כָּךְ לְרַאֵת בְּעִזּוֹת ה' בְּשִׁמְחָתָהּ